

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

UNIVERSITY OF NICOSIA

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για το ακαδημαϊκό έτος 2019-20

ΔΙΪΔΡΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ»

Τα Τμήματα Νομικής του Α.Π.Θ. και του Πανεπιστημίου Λευκωσίας (Κύπρος), σε συνεργασία με το ΚΕ.Θ.Ε.Α., οργανώνουν και λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 επανιδρυμένο το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (Α' 114) και της Π.Α. με αριθ. 29587 και του νόμου 109 (Ι) 2005 «περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων» της Κύπρου.

Άρθρο 1

Αντικείμενο – Σκοπός

1. Αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., το οποίο λειτουργεί τόσο στις εγκαταστάσεις της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. και του Πανεπιστημίου Λευκωσίας όσο και σε αυτές του εκ τρίτου συμβαλλόμενου ΚΕ.Θ.Ε.Α., είναι η μελέτη και η έρευνα αφ' ενός μεν του νομικού πλαισίου που αφορά στις εξαρτήσεις, αφ' ετέρου δε των πολιτικών πρόληψης, αντιμετώπισης και θεραπείας τους, με ιδιαίτερη έμφαση στις σύγχρονες εξελίξεις. Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα εξειδίκευσης σε δύο (2) επιμέρους ειδικεύσεις, που καταγράφονται ακολούθως στο άρθρο 5 του παρόντος.
2. Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα παραπάνω πεδία και ο εφοδιασμός των μεταπτυχιακών φοιτητών με εξειδικευμένες γνώσεις σε αυτά, με στόχο την πληρέστερη προετοιμασία τους για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία.

3. Πιο συγκεκριμένα, σκοπός της πρώτης ειδίκευσης του προγράμματος είναι να εκπαιδεύσει και προετοιμάσει τους φοιτητές για το χειρισμό νομικών υποθέσεων που σχετίζονται με τις εξαρτήσεις τόσο στο στάδιο της προδικασίας και της κύριας διαδικασίας όσο και σε εκείνο της έκτισης των ποινών, να τους προσφέρει εξειδικευμένη γνώση σχετικά με τα κέντρα θεραπείας, τον τρόπο λειτουργίας τους και τις προϋποθέσεις αποδοχής εξαρτημένων ατόμων σε αυτά, ώστε να μπορούν να παρέχουν σχετικές συμβουλές στους πελάτες τους, να παρέχει ειδικές γνώσεις σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη των θεραπευτικών αγωγών και τις δυνατότητες εξασφάλισης δωρεάν θεραπείας.

4. Σκοπός της δεύτερης ειδίκευσης είναι να εκπαιδεύσει και προετοιμάσει τους σπουδαστές για να μπορέσουν να αναλάβουν θέσεις ως σύμβουλοι αντιμετώπισης εξαρτήσεων, σύμβουλοι για διαταραχές συμπεριφοράς, κλινικοί θεραπευτές, σχολικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι για ειδικές ομάδες πληθυσμού (λ.χ. φυλακισμένοι) ή μέλη του προσωπικού πανεπιστημιακών ιδρυμάτων για την υποστήριξη των φοιτητών.

Άρθρο 2

Τόπος Διεξαγωγής των Μαθημάτων

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις της Νομικής Σχολής ΑΠΘ στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Λευκωσίας στην Κύπρο και την Αθήνα, καθώς και σε δομές του ΚΕΘΕΑ. Δύνανται να λειτουργήσουν ταυτόχρονα τμήματα σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Λευκωσία. Μέρος των παραδόσεων μπορεί να γίνεται με εξ' αποστάσεως διδασκαλία, ανάλογα με τις ανάγκες των φοιτητών. Το σύνολο των ωρών της εξ αποστάσεως παρακολούθησης δε δύναται να υπερβαίνει το 30% του συνόλου των ωρών διδασκαλίας.

Άρθρο 3

Χρονική Διάρκεια Σπουδών

1. Η διάρκεια των σπουδών στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα είναι τρία (3) εξάμηνα. Τα πρώτα δύο (2) εξάμηνα πραγματοποιείται η διδασκαλία των μαθημάτων, ενώ το τρίτο εξάμηνο αφιερώνεται στη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας. Τα μαθήματα διδάσκονται σε έξι (6) Σαββατοκύριακα ανά εξάμηνο (τα οποία ανακοινώνονται μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής των φοιτητών) και πραγματοποιούνται κατά το ακόλουθο πρόγραμμα:

Παρασκευή: 15.30 – 20.00

Σάββατο: 9.30 – 14.00 και 15.30 – 20.00

Κυριακή: 9.30 – 14.00 και (κατά το εαρινό εξάμηνο) 15.30-20.00.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το επιτρεπτό όριο απουσιών, αδιακρίτως αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή μη, είναι μέχρι δώδεκα (12) δίωρες διαλέξεις για το σύνολο των μαθημάτων, ήτοι συνολικά είκοσι (24) ώρες. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής υπερβεί αυτό το όριο απουσιών θα πρέπει να επαναλάβει το εξάμηνο. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής απουσιάσει περισσότερες από επτά (7) ώρες από το ίδιο μάθημα, θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται

αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο χρόνος αυτός αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου.

3. Το Σ.Ο. μπορεί επίσης να αποφασίζει την πραγματοποίηση εντατικών σεμιναρίων ή και ενός καλοκαιρινού προγράμματος, το οποίο θα πραγματοποιείται μεταξύ 1^{ης} Ιουνίου και 31^{ης} Ιουλίου.

4. Στο Δ.Π.Μ.Σ. παρέχεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, μετά από αίτηση που υποβάλλει ο φοιτητής και έγκριση του Σ.Ο. Η χρονική διάρκεια της μερικής φοίτησης είναι κατ' ανώτατο όριο έξι (6) εξάμηνα. Στα τέσσερα (4) πρώτα ο φοιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει την παρακολούθηση των μαθημάτων, και στα τελευταία δύο (2) τη διπλωματική του εργασία.

5. Επίσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, αναστέλλεται η ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η αναστολή χορηγείται με απόφαση του Σ.Ο. και μόνο αν συντρέχουν σοβαροί προσωπικοί ή οικογενειακοί λόγοι. Δεν συνιστά σοβαρό λόγο για τη χορήγηση αναστολής η παρακολούθηση άλλου μεταπτυχιακού ή άλλου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

6. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μπορεί να χορηγηθεί παράταση φοίτησης μέχρι ένα (1) έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Σ.Ο. εφόσον συντρέχουν οι σοβαροί λόγοι που μπορεί να στηρίζουν και τη χορήγηση αναστολής.

7. Η έναρξη και λήξη των εξαμήνων καθορίζεται από το Σ.Ο. Ενδεικτικά, το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου ή το αργότερο, την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου πραγματοποιούνται οι εξετάσεις όλων των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τη δεύτερη εβδομάδα του Φεβρουαρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Οι εξετάσεις όλων των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού διεξάγονται εντός του Ιουνίου.

Άρθρο 4

Τέλη φοίτησης

Το σύνολο των τελών φοίτησης του Δ.Π.Μ.Σ. ανέρχεται στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ. Η πληρωμή γίνεται σε δύο ισόποσες δόσεις σε ειδικό λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών του ΑΠΘ: η πρώτη κατά την αρχική εγγραφή στο Δ.Π.Μ.Σ. και η δεύτερη πριν από την έναρξη του Β' εξαμήνου. Με απόφαση του Σ.Ο., μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος, είναι δυνατό να προβλέπεται η καταβολή των τελών φοίτησης κάθε εξαμήνου σε δόσεις, το ύψος και ο χρόνος καταβολής των οποίων ορίζεται στην ίδια απόφαση.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, μετά από αίτησή τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) είναι μικρότερο το μὲν ατομικό από το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό από το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται σε σχετική απόφαση του Υπουργού Παιδείας. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού

αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ., εφόσον δεν έχουν τύχει αντίστοιχης απαλλαγής για τη συμμετοχή τους σε άλλο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των επιτυχόντων.

Άρθρο 5

Τίτλοι Σπουδών

Το ΔΠΜΣ απονέμει ενιαίο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» (MSc "Criminal Law and Addictions") στις εξής δύο (2) ειδικεύσεις:

- A) Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων.
- B) Νομική και Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων.

Άρθρο 6

Αριθμός Εισακτέων στο ΔΠΜΣ

Προϋποθέσεις - Προσόντα Εγγραφής στο Δ.Π.Μ.Σ.

1. Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
2. Ο αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ορίζεται με απόφαση του Σ.Ο., το οποίο αποφασίζει επίσης και για το χρόνο δημοσίευσης της σχετικής προκήρυξης για την εισαγωγή στο Δ.Π.Μ.Σ. Οι εισακτέοι δεν μπορεί να είναι περισσότεροι από εβδομήντα (70), κατανεμημένοι σε τουλάχιστον δύο τμήματα.
3. Η προκήρυξη προσδιορίζει:
 - α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων.
 - β) Την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών.
 - γ) Τον γενικό τρόπο αξιολόγησης των υποψηφίων.
 - δ) Τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών.
5. Ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά:
 - α) Αίτηση συμμετοχής στο Δ.Π.Μ.Σ.
 - β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού Α.Ε.Ι. ή τίτλου του πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής.
 - γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.
 - δ) Βιογραφικό σημείωμα στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, η επαγγελματική εμπειρία, καθώς και η επιστημονική και κοινωνική δραστηριότητα του υποψηφίου.
 - ε) Υπόμνημα μέχρι χιλίων (1000) λέξεων, στο οποίο αναφέρονται τα επιστημονικά ενδιαφέροντα του υποψηφίου και οι λόγοι για τους οποίους ενδιαφέρεται να ακολουθήσει τις σπουδές του Δ.Π.Μ.Σ.

στ) Πιστοποιητικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας επιπέδου B2 (καλή γνώση) ή ανώτερο, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Σε περίπτωση γνώσης δεύτερης ξένης γλώσσας από τις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο, υποβάλλεται επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό. Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος.

ζ) Αποδεικτικά για τυχόν σχετική με το αντικείμενο του προγράμματος ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών, καθώς και για επαγγελματική εμπειρία συναφή προς το πεδίο ειδίκευσης.

η) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

Άρθρο 7

Διαδικασία – Κριτήρια Επιλογής

1. Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, γίνεται σε τρεις φάσεις.

2. Η **πρώτη φάση** είναι προκριματική. Απαραίτητη προϋπόθεση πρόκρισης στη δεύτερη φάση είναι η κατάθεση όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο.

3. Τα κριτήρια αξιολόγησης της **δεύτερης φάσης** και οι αντίστοιχες μέγιστες βαθμολογίες είναι:

α) Γενικός βαθμός πτυχίου, πολλαπλασιαζόμενος με τον συντελεστή δύομισι (2,5), με ανώτατο όριο τα εικοσιπέντε (25) μόρια.

β) Σχετικότητα πτυχίου με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.:

i) Πτυχίο Τμήματος Νομικής, Ψυχολογίας, Ιατρικής, Πολιτικών Επιστημών, Κοινωνιολογίας, Εγκληματολογίας, Κοινωνικής Εργασίας ή Κοινωνικής Διοίκησης ελληνικού ή κυπριακού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς του εξωτερικού (με αντιστοιχία ΔΟΑΤΑΠ ή ΚΥΣΑΤΣ): δέκα (10) μόρια

ii) Πτυχίο άλλων Τμημάτων ΑΕΙ: μηδέν (0) μόρια

γ) Προηγούμενη σχετική ερευνητική δραστηριότητα ή συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών: από ένα (1) ως πέντε (5) μόρια, με αντιστοίχιση ενός (1) μορίου για κάθε τρεις δραστηριότητες ή συμμετοχές.

δ) Ενδεχόμενη επαγγελματική εμπειρία: από ένα (1) ως πέντε (5) μόρια, με αντιστοίχιση ενός μορίου ανά πενταετία.

ε) Κατοχή άλλου μεταπτυχιακού τίτλου: ένα (1) μόριο.

στ) Κατοχή διδακτορικού τίτλου: τρία (3) μόρια.

ζ) Άριστη γνώση (επίπεδο C2) μιας ξένης γλώσσας: από ένα (1) ως τρία (3) μόρια, ένα (1) μόριο ανά γλώσσα.

4. Η τρίτη φάση περιλαμβάνει προφορική συνέντευξη με κλίμακα βαθμολόγησης από μηδέν (0) έως πέντε (5). Ο βαθμός της προφορικής συνέντευξης πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή δύο (2), δηλαδή η συνέντευξη λαμβάνει κατ' ανώτατο όριο δέκα (10) μόρια.

5. Η πρώτη φάση ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του καταλόγου των υποψηφίων από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. Η δεύτερη φάση ολοκληρώνεται με την καταμέτρηση των μορίων των υποψηφίων από το Σ.Ο. και τον ορισμό από αυτό ειδικής Επιτροπής αποτελούμενης από μέλη της, για την πραγματοποίηση των συνεντεύξεων.

6. Η Επιτροπή ορίζει ημερομηνία και ώρα συνεντεύξεων και προωθεί το σχετικό κατάλογο των υποψηφίων, με αλφαβητική σειρά, στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., η οποία προσκαλεί τους υποψηφίους για συμμετοχή στην τρίτη φάση.

7. Με βάση την τελική βαθμολογία κάθε υποψηφίου, καταρτίζεται κατάλογος με αξιολογική σειρά. Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από το Σ.Ο.

8. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται όλοι οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, εφόσον δεν υπερβαίνουν τους εβδομήντα. Σε περίπτωση που συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός φοιτητών, εισάγεται εκείνος που έχει τον μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου.

9. Επίσης ως υπεράριθμοι μπορούν μετά από αίτησή τους και μόνο ένας κατ' έτος να εγγραφούν μέλη των κατηγοριών Ε.Τ.Ε.Π. , Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Ε.Π.

10. Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. και καλούνται να απαντήσουν εγγράφως εντός τριών (3) ημερών, αν αποδέχονται την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις, η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ενημερώνει τους αμέσως επομένους στη σειρά αξιολόγησης από το σχετικό κατάλογο επιτυχίας.

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. έχουν την υποχρέωση:

α. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το επιτρεπτό όριο απουσιών, διακριτώς αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή μη, είναι μέχρι δώδεκα (12) δίωρες διαλέξεις για το σύνολο των μαθημάτων, ήτοι συνολικά είκοσι (24) ώρες. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής υπερβεί αυτό το όριο απουσιών θα πρέπει να επαναλάβει το εξάμηνο. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής απουσιάσει περισσότερες από επτά (7) ώρες από το ίδιο μάθημα, θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο χρόνος αυτός αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στο άρθρο 3 παρ. 6 του παρόντος Οδηγού. Με απόφαση του Σ.Ο., που λαμβάνεται πριν από την έναρξη των μαθημάτων, μπορεί μέρος των παρακολουθήσεων να γίνεται μέσω skype, οπότε προσδιορίζονται επακριβώς και οι όροι χορήγησης της σχετικής δυνατότητας στους φοιτητές. Σε κάθε περίπτωση, η παρακολούθηση μέσω skype δεν υπερβαίνει το 30% του συνόλου των ωρών διδασκαλίας.

β. Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ. Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ. Να υποβάλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία την δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε. Να υποβάλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις του Σ.Ο. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων αυτών χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί λόγο αποκλεισμού του φοιτητή από το πρόγραμμα.

2. Οι υπότροφοι φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση του Σ.Ο., να προσφέρουν τις υπηρεσίες που τους ανατίθενται στα μαθήματα, στα Εργαστήρια και στην Έρευνα για το Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9

Αντιγραφή / Λογοκλοπή / Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία

1. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία καθώς και κάθε εργασία που κατατίθεται στο πλαίσιο των μαθημάτων πρέπει να αποτελεί έργο του φοιτητή που την υποβάλλει. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

2. Λογοκλοπή συνιστά ιδίως η εν όλω ή εν μέρει αντιγραφή έργου άλλου, αυτούσιου ή κατά παράφραση, δημοσιευμένου ή μη, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, χωρίς ακριβή και σαφή αναφορά στην πηγή. Επίσης, μορφή λογοκλοπής θεωρείται και η κατάθεση εργασίας από φοιτητή, την οποία έχει συγγράψει εξ ολοκλήρου ένα άλλο πρόσωπο, με ή χωρίς αμοιβή.

3. Οι φοιτητές που αντιγράφουν σε εργασίες ή εξετάσεις μαθήματος για πρώτη φορά αποκλείονται από την εξέταση του συγκεκριμένου μαθήματος, βαθμολογούνται με Ε και υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο με τις ανάλογες πρόσθετες οικονομικές υποχρεώσεις. Η δεύτερη φορά που θα καταληφθούν να αντιγράφουν στη διάρκεια των σπουδών τους επιφέρει την οριστική διαγραφή τους από το πρόγραμμα.

4. Σε περιπτώσεις διαπιστωμένης λογοκλοπής στη διπλωματική εργασία, το Σ.Ο., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του φοιτητή, αξιολογώντας το ποσοστό της λογοκλοπής και τη σημασία της για τη συνολική δομή της διπλωματικής. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η λογοκλοπή μετά τη λήψη του μεταπτυχιακού διπλώματος, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί μπορεί να ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Σ.Ο.

Άρθρο 10

Υποτροφίες

1. Στο Δ.Π.Μ.Σ. παρέχονται δύο (2) υποτροφίες ύψους 2.000 ευρώ, σε φοιτητές πλήρους φοίτησης που έχουν συγκεντρώσει την υψηλότερη βαθμολογία στις εξετάσεις του α' εξαμήνου και δύο (2)

υποτροφίες ύψους 1.500 ευρώ στους δύο επόμενους. Η υποτροφία συνίσταται σε ισόποση απαλλαγή τους από την υποχρέωση καταβολής των διδάκτρων του β' εξαμήνου.

2. Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως Ι.Κ.Υ., Υπουργείο Παιδείας, Γ.Γ.Ε.Τ., Κοινωνικά Προγράμματα, άλλα Ιδρύματα και οργανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα δε δικαιούται υποτροφία από το Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 11

Έλεγχος της Επίδοσης των Φοιτητών – Τελικός Βαθμός

1. Ο τρόπος αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών για κάθε μάθημα προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου και γνωστοποιείται στους φοιτητές μαζί με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

2. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών γίνεται την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και εντός του Ιουνίου για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, εκτός αν το Σ.Ο. αποφασίσει διαφορετικά. Οι επιτυχόντες βαθμολογούνται από το έξι (6) ως το δέκα (10), με δυνατότητα βαθμολόγησης ανά μισή μονάδα, ενώ οι αποτυχόντες βαθμολογούνται με Ε (Επανάληψη). Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

3. Σε περίπτωση βαθμολόγησης με Ε, που αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6), ο φοιτητής επανεξετάζεται μία μόνο φορά, σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο για τα μαθήματα τόσο του χειμερινού όσο και του εαρινού εξαμήνου. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής το αργότερο μέσα σε διάστημα πέντε (5) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

4. Ο φοιτητής δικαιούται να ζητήσει να μην εξεταστεί από τον διδάσκοντα, αλλά από τριμελή επιτροπή άλλων διδασκόντων στο Δ.Π.Μ.Σ., η οποία ορίζεται από το Σ.Ο. Εάν ο φοιτητής αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση, έχει τη δυνατότητα να επαναλάβει το μάθημα κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο αυτό έχει προγραμματιστεί να διδαχθεί, χωρίς όμως πλέον να έχει δικαίωμα επανεξέτασης σε περίπτωση αποτυχίας του στην πρώτη εξέταση. Στην περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει σε αυτή τη μόνη επανεξέταση ή δεν εμφανιστεί, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση του Σ.Ο.

5. Εφόσον ο φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του α' και του β' εξαμήνου του Δ.Π.Μ.Σ., μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία συγγραφής της διπλωματικής του εργασίας.

6. Για τον υπολογισμό του βαθμού του Μεταπτυχιακού Διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος του α' και β' εξαμήνου καθώς και της διπλωματικής εργασίας του γ' εξαμήνου με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος. Ο βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι: άριστα (8,50 – 10,00), Λίαν Καλώς (6,50 – 8,49) και Καλώς (6,00 – 6,49).

Άρθρο 12

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

1. Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

2. Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κλπ.

Άρθρο 13

Διδακτικό Προσωπικό

Για το ακαδημαϊκό έτος 2019 – 2020 ορισθέντες διδάσκοντες είναι οι ακόλουθοι:

- **P. Αρμάος**, υπεύθυνος εκπαίδευσης στελεχών ΚΕΘΕΑ, μέλος εκπ. προσωπικού ΕΑΠ
- **K. Γαζγαλίδης**, Συντονιστής ΟΚΑΝΑ Βορείου Ελλάδος, Διευθυντής Εξαρτήσεων ΨΝΘ
- **B. Γκιτάκος**, Διευθυντής ΚΕΘΕΑ, Επιστημονικός συνεργάτης Πάντειου Πανεπιστημίου
- **A. Ζαχαριάδης**, Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ
- **M. Καϊάφα – Γκμπάντι**, Καθηγήτρια ΑΠΘ
- **I. Kutsenok**, Καθηγητής UCSD, Διευθυντής Γραφείου Εξαρτήσεων και Εγκληματικότητας, UNODC (2013 - 2015)
- **A. Μαργαρίτης**, Καθηγητής ΑΠΘ
- **X. Παναγιωτόπουλος**, Αναπληρωτής Καθηγητής παν. Λευκωσίας
- **A. Παπαδαμάκης**, Καθηγητής ΑΠΘ
- **Θ. Παπακυριάκου**, Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ
- **Γ. Παπαναστασάτος**, Υπεύθυνος Τομέα Έρευνας ΚΕΘΕΑ, Μέλος της Αντιπροσωπείας της Ελλάδας στο UNODC
- **R. Pates**, Πρόεδρος ISAJE
- **E. Πατούρη**, Λέκτορας παν. Λευκωσίας
- **A. Πιτσελά**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΑΠΘ
- **B. Πολυζωΐδου**, Λέκτορας παν. Λευκωσίας
- **X. Πουλόπουλος**, Καθηγητής ΔΠΘ
- **Δ. Σορβατζιώτη**, Επίκουρη Καθηγήτρια παν. Λευκωσίας
- **E. Συμεωνίδου – Καστανίδου**, Καθηγήτρια ΑΠΘ

Άρθρο 14

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ι. Δομή Προγράμματος

1. Το ΔΠΜΣ «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Στο Α' εξάμηνο διδάσκεται ένα προαιρετικό Μάθημα Υποβάθρου και τέσσερα Υποχρεωτικά Μαθήματα Κορμού (κοινά για όλες τις ειδικεύσεις). Στο Β' εξάμηνο διδάσκονται δύο υποχρεωτικά μαθήματα για κάθε ειδικευση και δύο μαθήματα επιλογής. Στο Γ' εξάμηνο οι φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

2. Επειδή το πρόγραμμα απευθύνεται σε ακροατήριο με διαφορετικό ακαδημαϊκό υπόβαθρο, των μαθημάτων κορμού του Α' εξαμήνου προηγείται ένα προαιρετικό μάθημα υποβάθρου, με τίτλο «Εισαγωγή στο Ποινικό Δίκαιο», που στόχο έχει να προσφέρει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τις απαραίτητες βασικές γνώσεις ποινικού δικαίου και νομικής ορολογίας, ώστε να μπορούν να παρακολουθήσουν απρόσκοπτα τα μαθήματα του προγράμματος.

3. Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας.

Περιγραφή		Ώρες	ECTS
Α': 1 προαιρετικό μάθημα υποβάθρου	(30 ώρες - 0 credits /μάθημα)	30	
Α': 4 υποχρεωτικά μαθήματα κορμού	(30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	120	30
Β': 2 υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης	(30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	60	15
Β': 2 μαθήματα επιλογής	(30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	60	15
Γ': Διπλωματική Εργασία			30
Σύνολο			90

Τα μαθήματα κατανέμονται στα δύο διδακτικά εξάμηνα ως εξής:

1^ο Εξάμηνο:

Μαθήματα	Ώρες	ECTS
Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων Ι	30	7,5

Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας	30	7,5
Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά	30	7,5
Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων	30	7,5

2^ο Εξάμηνο:

Ειδίκευση I: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Ώρες	ECTS
Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα	30	7,5
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση II)		
Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη	30	7,5
Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Πρακτική άσκηση σε πρόγραμμα απεξάρτησης σε σωφρονιστικό κατάστημα ή/και σε κέντρο υποδοχής αποφυλακισμένων	60	7,5

Ειδίκευση II: Νομική και Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Ώρες	ECTS
Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες	30	7,5
Σωφρονιστική μεταχείριση εξαρτημένων δραστών	30	7,5
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση I)		

Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)	30	7,5
Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις	30	7,5
Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις	30	7,5
Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων	30	7,5
Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές	60	7,5

Για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος τα διδασκόμενα μαθήματα και οι υπεύθυνοι για κάθε μάθημα διδάσκοντες ορίζονται ως εξής:

Μαθήματα	Διδάσκοντες
Εισαγωγικό Μάθημα: Βασικές έννοιες ποινικού δικαίου	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Α. Παπαδαμάκης, Α. Ζαχαριάδης, Δ. Σορβατζιώτη

1ο Εξάμηνο		
Μαθήματα	ECTS	Διδάσκοντες
Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων Ι	7,5	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Α. Παπαδαμάκης, Α. Ζαχαριάδης
Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας	7,5	Θ. Παπακυριάκου, Γ. Παπαναστασάτος
Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά	7,5	Δ. Σορβατζιώτη, Χ. Παναγιωτόπουλος, Α. Πιτσελά
Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων	7,5	Χ. Πουλόπουλος, Κ. Γαζγαλίδης

2° Εξάμηνο:

Ειδίκευση I: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων.		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	ECTS	Διδάσκοντες
Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	7,5	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Α. Παπαδαμάκης
Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα	7,5	Θ. Παπακυριάκου, Β. Γκιτάκος, Δ. Σορβατζιώτη
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση II)		
Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη	7,5	Λ. Μαργαρίτης, Α. Ζαχαριάδης
Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	7,5	Γ. Παπαναστασάτος, Ε. Πατούρη
Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	7,5	Μ. Καϊάφα – Γκμπάντι, Θ. Παπακυριάκου, Β. Πολυζωΐδου
Πρακτική άσκηση σε πρόγραμμα απεξάρτησης σε σωφρονιστικό κατάστημα ή/και σε κέντρο υποδοχής αποφυλακισμένων	7,5	Ρ. Αρμάος

Κατεύθυνση II: Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων		
Μαθήματα Υποχρεωτικά	ECTS	Διδάσκοντες
Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες	7,5	Χ. Πουλόπουλος, Κ. Γαζγαλίδης
Σωφρονιστική μεταχείριση εξαρτημένων δραστών	7,5	Δ. Σορβατζιώτη, Γ. Παπαναστασάτος, Β. Πολυζωΐδου
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση I)		
Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)	7,5	Ι. Kutsenok

Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις	7,5	Ρ. Αρμάος, Γ. Παπαναστασάτος, R.Pates
Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις	7,5	Χ. Παναγιωτόπουλος
Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων	7,5	Ε. Συμεωνίδου – Καστανίδου, Δ. Σορβατζιώτη, Ρ. Αρμάος
Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές	7,5	Α. Τσιμπουκλή

II. Περιγραφή των μαθημάτων

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

1. Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων I

Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της ειδικής νομοθεσία για τα ναρκωτικά, ξεκινώντας από τη νομοθετική μεταρρύθμιση που έχει συντελεστεί και τις εθνικές πολιτικές και τη στρατηγική που έχει χαραχθεί. Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση της έννοιας των ναρκωτικών κατά την ειδική νομοθεσία, η διάκριση ανάμεσα στην ποινική μεταχείριση της διακίνησης και χρήσης ναρκωτικών ουσιών με την παράθεση νομολογιακών παραδειγμάτων, ενώ ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο ζήτημα της διαπίστωσης της εξάρτησης από τα ναρκωτικά και στην ειδική μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η μεταχείριση άλλων μορφών εξάρτησης στο πλαίσιο του ποινικού δικαίου, όπως η εξάρτηση από το αλκοόλ και τα τυχερά παίγνια, ενώ αναφέρονται και προβλήματα που σχετίζονται με την εξάρτηση από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

2. Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις στρατηγικές πρόληψης της χρήσης ουσιών ή της πρόκλησης άλλων μορφών εξαρτήσεων, της συνειδητοποίησης του ατόμου και της κοινότητας, έγκαιρης παρέμβασης και αποτελεσματικής εκτίμησης των επιρροών που συντελούν στην εξάρτηση από ουσίες.

3. Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά

Στο μάθημα αυτό διερευνώνται οι κοινωνικοί, ψυχολογικοί και βιολογικοί παράγοντες που σχετίζονται με την εξάρτηση ενώ αναζητούνται οι σχέσεις μεταξύ εξάρτησης και παραβατικότητας. Αναγνωρίζεται το κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο καλλιεργείται η εξάρτηση και η χρήση ουσιών, συμπεριλαμβανομένων και των παραγόντων κινδύνου που χαρακτηρίζουν άτομα και ομάδες και το περιβάλλον στο οποίο ζουν. Περιγράφονται οι ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις των ψυχοτρόπων ουσιών στη συμπεριφορά και στη σωματική υγεία του χρήστη, έγκλειστου ή μη.

4. Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων

Στο πλαίσιο του μαθήματος ερευνάται η αιτιολογία και η φύση των προβλημάτων εθισμού, η ιστορική εξέλιξη και οι θεωρητικές προσεγγίσεις του εθισμού. Παρουσιάζεται επίσης η θεωρητική βάση των τρεχουσών φαρμακοθεραπευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Κατεύθυνση I: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος ποινικού δικαίου του Α' εξαμήνου. Σε αυτό γίνεται αρχικά εμβάθυνση σε πλέον σύνθετα προβλήματα του ουσιαστικού ποινικού δικαίου των εξαρτήσεων, που σχετίζονται με τον τρόπο και τον χρόνο διάγνωσης της εξάρτησης και τη σημασία

της διάγνωσης για τη μεταχείριση του εξαρτημένου ατόμου. Στη συνέχεια ερευνώνται θέματα δικονομικού δικαίου, που σχετίζονται με τα δικαιώματα του εξαρτημένου ατόμου και τον τρόπο αντιμετώπισής του από το δίκαιο κατά την προδικασία και την ανακριτική διαδικασία, καθώς και κατά το στάδιο επιβολής της ποινής.

2. Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζεται η μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών αξιόποινων πράξεων μετά την έκδοση σε βάρος τους δικαστικής απόφασης για τον εγκλεισμό τους σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης. Ερευνώνται οι δυνατότητες κοινωνικής επανένταξης που προσφέρει το δίκαιο και παρουσιάζονται τα νομικά προβλήματα που έχουν απασχολήσει την πράξη. Παράλληλα, αναπτύσσονται οι βασικές αρχές της δικτύωσης, ατόμων, δομών και συστημάτων, ενώ αναλύονται τα διακριτά επίπεδα της με στόχο την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης στο σωφρονιστικό πλαίσιο. Αναλύονται και εδραιώνονται οι σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων δομών ή/και ατόμων στο πλαίσιο του συντονισμού των υπηρεσιών, με γνώμονα τη διασφάλιση των παραπομπών, του προσδιορισμού των κενών των δομών και την αντιμετώπιση των αναγκών υποστήριξης και θεραπείας των έγκλειστων και αποφυλακισμένων ατόμων.

Μαθήματα Επιλογής

1. Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη

Στο μάθημα εξετάζονται αυξημένης δυσκολίας υποθέσεις που έχουν απασχολήσει την πράξη και αναλύεται κριτικά ο ρόλος του συνηγόρου σε κάθε υπόθεση, οι δυνατότητες που του προσφέρει το δίκαιο και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να τις αξιοποιήσει για την υπεράσπιση των συμφερόντων του πελάτη του.

2. Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και την Κύπρο, καθώς και δομές που λειτουργούν σε άλλες χώρες, οι οποίες εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παρουσιάζονται ειδικότερα οι προϋποθέσεις υποδοχής εξαρτημένων ατόμων στις δομές αυτές, ο τρόπος διαπίστωσης της εξάρτησης, οι μέθοδοι θεραπείας που ακολουθούνται, ο χρόνος της θεραπείας, οι δυνατότητες κοινωνικής επανένταξης που προσφέρουν, τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την υποτροπή που παρουσιάζουν.

3. Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα διεθνή κείμενα σχετικά με τις πολιτικές πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, οι βασικές αρχές της ευρωπαϊκής πολιτικής για το ίδιο θέμα, καθώς και θεμελιώδεις κανόνες χάραξης μιας ευρωπαϊκής σωφρονιστικής πολιτικής στον συγκεκριμένο χώρο. Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, όπως του ΟΗΕ ή του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με την διάδοση των ναρκωτικών ουσιών και τις άλλες μορφές εξαρτήσεων.

4. Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι σπουδαστές θα παρακολουθήσουν τη λειτουργία τριών (3) τουλάχιστον θεραπευτικών δομών, ώστε να αποκτήσουν σαφή εικόνα σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των εξαρτήσεων αλλά και – κυρίως – των νομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν όσοι παρακολουθούν τα προγράμματα αυτά. Κατά τα τελευταία τρία (3) δώρα του μαθήματος θα συγκεντρωθούν τα νομικά προβλήματα που έχουν τεθεί και θα αναζητηθούν οι επιβαλλόμενες λύσεις.

Κατεύθυνση II: Νομική και Θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται οι σύγχρονες επιστημονικά τεκμηριωμένες προσεγγίσεις θεραπείας των εξαρτήσεων συμπεριλαμβανόμενης της Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας, της Συνέντευξης Κινητοποίησης, της θεραπείας μετά-τραυματικού άγχους, της πρόληψης της υποτροπής, των θεραπευτικών κοινοτήτων, των ομάδων αυτό-βοήθειας, αλληλοβοήθειας κλπ. καθώς και των παρεμβάσεων σε νεανικούς πληθυσμούς και ανήλικους. Παράλληλα θα συζητηθεί ο ρόλος των υποκατάστατων για την ενίσχυση της θεραπείας. Τέλος επιδιώκεται η κατανόηση της διεπιστημονικής προσέγγισης στη θεραπεία της εξάρτησης.

2. Σωφρονιστική μεταχείριση εξαρτημένων δραστών

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται με διεπιστημονικό τρόπο ζητήματα που σχετίζονται με την επιβολή και εφαρμογή των εναλλακτικών θεραπευτικών μέτρων που προβλέπει ο νόμος για τους εξαρτημένους δράστες αξιόποινων πράξεων. Διδάσκονται ειδικότερα οι προϋποθέσεις επιβολής τους και οι συνέπειες που αυτή έχει, ώστε να γνωρίζει ο μελλοντικός ειδικός επιστήμονας πώς μπορεί να βοηθήσει με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο τον εξαρτημένο δράστη, αναφέρονται σχετικές δικαστικές αποφάσεις, και ερευνώνται ζητήματα που σχετίζονται με τη διαπίστωση της απεξάρτησης, καθώς και πολιτικές κοινωνικής επανένταξης των δραστών και αντιμετώπισης της υποτροπής.

Μαθήματα Επιλογής

1. Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα ασχοληθούν με ειδικά ζητήματα εξαρτήσεων, όπως το εύρος της εξάρτησης και η διαφορετικότητα των αναγκών των εξαρτημένων ατόμων με ειδικές αναφορές σε θέματα πολύ-πολιτισμικότητας, διπλής διάγνωσης, ανηλικότητας και εξάρτησης, εγκυμοσύνης και εξάρτησης, στάσεις παραδοχές κλπ.).

2. Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις (διαγνωστικά εργαλεία- αποτελεσματικότητα – κίνδυνοι)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν τις διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις που αφορούν τις εξαρτήσεις και να διερευνήσουν από συγκριτικές ανά δομή μελέτες μέτρησης της διακοπής της θεραπείας, έως μελέτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας και του κόστους-οφέλους.

3. Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα μελετήσουν το ρόλο της οικογένειας στην πρόληψη, στην εξάρτηση αλλά και στη θεραπεία της εξάρτησης από την χρήση ουσιών. Παράλληλα, θα διερευνηθεί η συμβολή των κοινωνικών δομών και δικτύων όπως το σχολείο και η κοινότητα, τόσο στην επικράτηση του φαινομένου της χρήσης ουσιών όσο και στην ενημέρωση για τη δυνατότητα να αποτελέσουν παράγοντες πρόληψης των εξαρτήσεων. Τέλος θα αναλυθεί η σημασία των πολιτικών και στρατηγικών πρόληψης και παρέμβασης στο πλαίσιο της σχολικής και τοπικής κοινότητας.

4. Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων

Στο μάθημα αυτό θα διδαχθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων καθώς και οι δυνατότητες και τα όρια της θεραπευτικής και προληπτικής παρέμβασης. Θα παρουσιαστούν κώδικες δεοντολογίας που ισχύουν σε άλλες χώρες, οι αστικής και διοικητικής φύσης κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων του, και τέλος οι ποινικής φύσης συνέπειες που μπορεί να αντιμετωπίσει.

5. Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι σπουδαστές θα παρακολουθήσουν τη λειτουργία δύο τουλάχιστον θεραπευτικών δομών, ώστε να αποκτήσουν σαφή εικόνα σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των εξαρτήσεων και – κυρίως – τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των θεραπειών κατά την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν όσοι παρακολουθούν τα προγράμματα αυτά. Κατά τα τελευταία τρία (3) δώρα του μαθήματος θα συγκεντρωθούν τα προβλήματα που έχουν τεθεί και θα αναζητηθούν οι επιβαλλόμενες καλές πρακτικές για την αντιμετώπισή τους.

Άρθρο 15

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

1. Εφόσον ο φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του α' και του β' εξαμήνου του Δ.Π.Μ.Σ., μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία συγγραφής της διπλωματικής του εργασίας.
2. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή από τους διδάσκοντες στο Δ.Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα επικυρώνεται με απόφαση του Σ.Ο., που ορίζει και τριμελή επιτροπή εξέτασης, στην οποία συμμετέχει και ο επιβλέπων.
3. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών που τηρείται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραίτητως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και των μελών της τριμελούς επιτροπής, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από το Σ.Ο. και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.
4. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο

προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας. Η εργασία δεν μπορεί να έχει έκταση μικρότερη των 15.000 λέξεων ούτε μεγαλύτερη των 18.000 λέξεων.

5. Η διπλωματική εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου γι' αυτή χρόνου, αναλόγως αν η φοίτηση είναι πλήρης ή μερική (ένα ή δύο εξάμηνα, αντίστοιχα).
6. Όταν περατωθεί η σύνταξη της διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.
7. Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της διπλωματικής εργασίας, θα πρέπει να γίνει η παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας, σε ημερομηνία που ορίζεται από το Σ.Ο. Η πρόσκληση για την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας απευθύνεται από τον Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ.
8. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει στην Επιτροπή τα κύρια σημεία της διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Η παρουσίαση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) λεπτά. Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν ερωτήσεις στον φοιτητή, η συνολική διάρκεια των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί τα τριάντα (30) λεπτά.
9. Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή διαβιβάζει στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. το Πρακτικό εξέτασης του φοιτητή και το βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10).
10. Για να γίνει αποδεκτή από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μια μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, πρέπει η πραγμάτευση του θέματος, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με τέτοιο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η προσωπική ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του υποψηφίου.
11. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση του Σ.Ο., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Άρθρο 16

Αναγόρευση διπλωματούχων

1. Το Σ.Ο. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.
2. Ο αποφοιτήσας μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να λαμβάνει, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή του ως διπλωματούχου, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 17

Παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες

1. Εκτός από τη διδασκαλία μαθημάτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος μπορεί να λαμβάνουν χώρα παράλληλες εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες.

2. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να συνίστανται σε λειτουργία ταχύρυθμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων γενικού ή εξειδικευμένου χαρακτήρα, εκπαίδευση στελεχών συγκεκριμένης διάρκειας, συμμετοχή ή επιμέλεια σε διάφορες εκδόσεις ή ερευνητικά προγράμματα συναφή με την παροχή υπηρεσιών σε μονάδες θεραπείας εξαρτημένων ατόμων κ. ά.

3. Σε αυτούς που παρακολουθούν παράλληλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του προγράμματος χορηγείται, μετά από σχετική απόφαση του ΣΟ του ΔΠΜΣ, ενδεικτικό παρακολούθησης.